

Назва навчальної дисципліни	Біологічна номенклатура
Галузь знань	<i>01 Освіта / Педагогіка</i>
Спеціальність	<i>014 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини)</i>
Кількість кредитів	4
Шифр навчальної дисципліни	ВК
Прізвище, ім'я, по батькові викладача	<i>Кратко Ольга Вікторівна</i>
Науковий ступінь	<i>кандидат історичних наук</i>
Вчене звання	<i>доцент</i>
Посада викладача	<i>Доцент кафедри біології, екології та методик їх навчання</i>
Контактний телефон викладача	0936950735
Профайл викладача	http://www.kogpi.edu.te.ua/images/stories/Henrikh/bio_kaf/vykladachi/kratko.pdf
E-mail викладача	kratkoolya@gmail.ua
Розклад консультацій	<i>Очні консультації</i>
Час проведення	<i>14.40 – 17.00</i>
Місце проведення	<i>45 ауд.</i>

Опис дисципліни

Навчальна дисципліна «Біологічна номенклатура» належить до вибіркового компоненту циклу професійної підготовки здобувача першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, метою якої є створити у студентів чітку систему знань про основи біологічної номенклатури. Сформуванню уявлення про сучасну систематику рослин, тварин та мікроорганізмів, їх місце у сучасній системі органічного світу. Розширити знання про вид, як основну таксономічну одиницю, дати уявлення про критерії видів та сучасні концепції. Вивчити правила зоологічної номенклатури та правила ботанічної номенклатури. Ознайомитися із основними кодексами (правилами) біологічної номенклатури.

Завдання вивчення дисципліни:

- ✚ Засвоїти історію формування сучасної ботанічної і зоологічної номенклатури;
- ✚ Засвоїти положення міжнародних кодексів ботанічної і зоологічної номенклатури;
- ✚ Навчити орієнтуватися в назвах рослин і тварин, оскільки без назв неможливо орієнтуватися у великій різноманітності живих організмів.
- ✚ Сприяти підвищенню загальної біологічної культури магістрів.

Пререквізити. Теоретичною базою вивчення дисципліни є попередні навчальні дисципліни: «Ботаніка», «Зоологія».

Навчальний контент

Теми лекцій	Теми практичних занять	Методи контролю	К-ть балів
Змістовий модуль 1. Історія створення біологічної номенклатури. Міжнародні кодекси у ботанічній номенклатурі			
Тема 1. Вступ. Біологічна номенклатура	Вступ до біологічної номенклатури	Усне та письмове опитування, тестовий контроль	40
Тема 2. Міжнародний кодекс ботанічної номенклатури	<i>Біологічна номенклатура як наука і навчальний предмет.</i>		

Тема 3. Міжнародний кодекс зоологічної номенклатури	Міжнародний кодекс ботанічної номенклатури (ICBN) та кодекс номенклатури культурних рослин (ICNCP).		
Тема 4. Систематика, класифікація та біологічна номенклатура мікроорганізмів	<i>МКБН (ICBN).</i>		
Тема 5. Міжнародний кодексом номенклатури культурних рослин	Міжнародний кодекс зоологічної номенклатури (ICZN).		
Змістовний модуль II. Біномінальна номенклатура			
Тема 6. Біномінальна номенклатура у МКБН	Біномінальна номенклатура у МКБН та МКЗН.	Усне та письмове опитування, тестовий контроль	5
Тема 7. Біномінальна номенклатура у МКЗН			
Змістовний модуль III. Наукові назви у біологічній номенклатурі			
Тема 8. Наукова назва у біологічній номенклатурі.	Наукова назва у біологічній номенклатурі.	Усне та письмове опитування, тестовий контроль	25
Тема 9. Зміна назви і синоніміка.	Зміна назви і синоніміка.		
Тема 10. Стабільність номенклатури та її зміни.	<i>Наукова назва у біологічній номенклатурі. Синоніми, омоніми.</i>		
Тема 11. Гербаризація та етикетування.	Ідентифікація (робота з визначниками)		
Тема 12-13. Ідентифікація (робота з визначниками).			
Індивідуальне навчально-дослідне завдання			10
Підсумковий контроль			25
Всього			100

Вивчення навчальної дисципліни «Біологічна номенклатура» дасть змогу здобувачу вищої освіти здобути та підсилити такі програмні компетентності та результати навчання

Індекс в матриці ОП	Програмні компетентності
ІК	Здатність розв'язувати складні задачі та проблеми в галузі освіти, що передбачає проведення досліджень і здійснення інновацій та характеризується комплексністю і невизначеністю умов та вимог
ЗК1	Знання та розуміння предметної області та професійної діяльності.
ЗК2	Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.
ЗК5	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
ФК6.	Здатність оперувати поняттями, законами, концепціями, вченнями і теоріями

	біології.
ФК7.	Здатність розкривати загальну структуру біологічної науки на основі взаємозв'язку основних учень біології для характеристики живих систем різного рівня організації.
Індекс в матриці ОП	Програмні результати навчання
РН2.	Вміти використовувати різноманітні ресурси для пошуку потрібної інформації, критично аналізувати й опрацьовувати інформацію з метою використання її у сфері професійної діяльності із дотриманням принципів академічної доброчесності.
РН8.	Знати сучасну систему організації природи, закономірності будови, функціонування природних систем різного рівня з використанням сучасних методів біології, пояснювати їх роль для забезпечення сталого розвитку та раціонального природокористування.
РН9.	Знати та розуміти основні концепції, теорії та загальну структуру біологічної науки.
РН10.	Уміти застосовувати знання сучасних теоретичних основ біології для пояснення будови і функціональних особливостей організмів на різних рівнях організації живого, їх взаємодію, взаємозв'язки, походження, класифікацію, значення, використання та поширення.

Теми індивідуальних завдань:

- ✚ Суфікси у біологічній номенклатурі. Приклади назв.
- ✚ Ранги. Повна таблиця рангів.
- ✚ Галузь застосування Міжнародного кодексу зоологічної номенклатури.
- ✚ Галузь застосування Міжнародного кодексу ботанічної номенклатури.
- ✚ Галузь застосування біологічної номенклатури мікроорганізмів.
- ✚ Історія появи принципу фіксації номенклатурних типів у зоологічній номенклатурі.
- ✚ Систематика та класифікація мікроорганізмів.
- ✚ Наукові назви культурних рослин. Основні рівні назв культурних рослин.
- ✚ Латинська мова у біологічній номенклатурі.
- ✚ Номенклатурні причини змін назв.
- ✚ Основні латинські позначення й скорочення прийняті в таксономічних роботах.
- ✚ Ботаніка в давнину і витоки ботанічної номенклатури.
- ✚ Зоологія в давнину і витоки зоологічної номенклатури.
- ✚ Історія створення біологічної номенклатури мікроорганізмів.
- ✚ Основи сучасної ботанічної номенклатури.
- ✚ Становлення сучасної номенклатури тварин.
- ✚ Становлення сучасної номенклатури мікроорганізмів.
- ✚ Зв'язок ботанічної номенклатури із зоологічною та бактеріологічною номенклатурою.
- ✚ Основні правила ботанічної, зоологічної та бактеріологічної номенклатури.
- ✚ Звіти ботанічних термінів. Суфікси та префікси в ботанічній номенклатурі.
- ✚ Історія створення міжнародних правил зоологічної номенклатури.
- ✚ Область застосування Міжнародного кодексу зоологічної номенклатури.
- ✚ Область застосування Міжнародного кодексу ботанічної номенклатури.
- ✚ Область застосування Міжнародного кодексу бактеріологічної номенклатури.
- ✚ Історія створення біномінальної номенклатури.
- ✚ Історія появи принципу фіксації номенклатурних типів у зоологічній номенклатурі.
- ✚ Номенклатурні цитати.
- ✚ Правила зміни Міжнародного кодексу ботанічної номенклатури.
- ✚ Зміна назви і синоніміка.
- ✚ Наукова назва у біологічній номенклатурі.

- ✚ Біологічна номенклатура та класифікація.
- ✚ Помилкове ствердження у біологічній номенклатурі.
- ✚ Історія формування сучасної ботанічної і зоологічної номенклатури.

Політика оцінювання

- ✚ **Політика щодо дедлайнів та перескладання:** Перескладання тем / модулів відбувається під час проведення консультацій керівника курсу.
- ✚ **Політика щодо академічної доброчесності:** Списування під час тестового контролю заборонене (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час підготовки практичних завдань в процесі заняття.
- ✚ **Політика щодо відвідування:** Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, міжнародне стажування) навчання може відбутись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.

Критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів під час самостійної роботи та на практичних заняттях:

1-2 бали – студент виявляє знання і розуміння основних положень навчального матеріалу, може поверхово аналізувати події, процеси, явища і робити певні висновки; відповідь його правильна, але недостатньо осмислена; самостійно відтворює більшу частину навчального матеріалу; відповідає за планом, висловлює власну думку щодо теми, вміє застосовувати знання для виконання за зразком; користується додатковими джерелами.

3 бали – знання студента є достатньо ґрунтовними, він вільно застосовує вивчений матеріал у стандартних ситуаціях, логічно висвітлює події з точки зору смислового взаємозв'язку, вміє аналізувати, встановлювати найсуттєвіші зв'язки та залежності між явищами, фактами, робити висновки, загалом контролює власну діяльність. Відповідь повна, логічна, обґрунтована, але з деякими неточностями. Студент виявляє вміння рецензувати відповіді інших та опрацьовувати матеріал самостійно.

4 бали – студент володіє глибокими та міцними знаннями, здатний використовувати їх у нестандартних ситуаціях; може визначати тенденції та протиріччя процесів; робить аргументовані висновки; критично оцінює окремі нові факти, явища, ідеї; використовує додаткові джерела та матеріали; самостійно визначає окремі цілі власної учбової діяльності; вирішує творчі завдання; відрізняє упереджену інформацію від об'єктивної; здатен сприйняти іншу позицію як альтернативну.

5 балів – студент має системні, дієві знання, виявляє творчі здібності у навчальній діяльності, користується широким арсеналом засобів-доказів своєї думки, вирішує складні проблемні завдання, схильний до системно-наукового аналізу та прогнозу явищ; вміє ставити й розв'язувати проблеми, самостійно здобувати та використовувати інформацію, виявляє власне ставлення до неї; самостійно виконує науково-дослідну роботу; логічно і творчо викладає матеріал в усній та письмовій формі; розвиває свої обдарування та нахили.

Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування та самостійна робота						Модуль II ІНДЗ 10 балів)	Підсумковий контроль (залік 25 балів)	Сума
Модуль I (65 балів)								
ЗМ I (40 балів)		ЗМ II (5 балів)		ЗМ III (20 балів)		10	25	100
ПЗ 1.	5	П-СЗ 5.	5	ПЗ 6.	5			
СЗ 1.	5			ПЗ 7.	5			
ПЗ 2.	5			СЗ 5.	5			
СЗ 2.	5			ПЗ 8.	5			
ПЗ 3.	5							
СЗ 3.	5							
ПЗ 4.	5							
СЗ 4.	5							

Примітка* Результати, отримані студентом у рамках неформальної освіти, можуть бути зараховані як частина освітнього процесу та прийняті до уваги під час оцінювання відповідних тем або модулів навчальної дисципліни, що дає змогу врахувати набуті знання та навички.

Літературні джерела

Базова:

1. Закалюжний, М. М. Латинська мова [Текст] : підручник для студентів біологічних спеціальностей ВНЗ / М. М. Закалюжний. К. : Либідь, 2003. 368 с.
2. Ковблюк М. М. Основи зоологічної номенклатури та систематики: Навчальний посібник для студентів біологічних спеціальностей вищих навчальних закладів. Сімферополь: ДІАЙПІ, 2008. 148 с.
3. Міжнародний кодекс зоологічної номенклатури / Переклад і передмова до українського перекладу Ю. Некрутенка. Видання четверте. Ухвалений Міжнародним союзом біологічних наук. Київ: Інститут зоології НАН України, 2003.

ЗКратко О.В.